

Oppfølging av eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon Abakus

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Rendalen kommune

Møtedato

02.03.2026

Saknr

01/26

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-217

TI-&58

Arkivsaknr 25/372 - 4

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget ber om at daglig leder i Abakus gir en orientering om virksomheten på et av kontrollutvalgets møter i 2026, slik at utvalget blir kjent med hvordan anbefalingene etter forvaltningsrevisjon og eierskapskontrollen av Abakus er fulgt opp av selskapet.
2. Kontrollutvalget ber om at kommunedirektøren orienterer kontrollutvalget innen utgangen av mai 2026 om hvordan anbefalingene etter eierskapskontroll av Abakus er fulgt opp.

Vedlegg

Rapport ABAKUS eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon

Melding om politisk vedtak

Generalforsamling 03.06.2022 protokoll signert

Notat med kommentarer til presentasjonen om forvaltningsrevisjonen

Strategi- og virksomhetsplan vedtatt på styremøte 21.09.2022 (1)

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets vedtak om anbefalinger til oppfølging av forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller blir fulgt opp for å sikre læring og forbedring.

Kommunestyret behandlet rapporten «Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i Abakus AS» den 24. februar 2022, sak 11/22. Vi har kommet frem til at denne rapporten ikke ble fulgt opp i forrige periode, og saken settes derfor opp.

Kommunestyret fattet dette vedtaket, se vedlegg:

Rendalen kommune, kommunestyret, tar rapporten om eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i Abakus AS til orientering. Kommunestyret vil følge opp følgende anbefalinger gitt av revisor:

1. *å utarbeide en eierskapsmelding som tilfredsstiller kravene i kommunelovens § 26-1, og som*
 - a. *beskriver formålet og føringene for eierskapet i Abakus*
 - b. *avklarer hvor lang ordførerens myndighet som eierrepresentant strekker seg og hvordan kommunikasjonen med kommunestyret skal foregå*
2. *å etablere årlige rapporteringsrutiner til kommunestyret om virksomheten og tilstanden til Abakus og øvrige selskaper*
3. *å formidle styringssignalene som blir vedtatt i eierskapsmeldingen til Abakus sitt styre*
4. *å avklare når og hvordan eierskapsmeldingen skal revideres*
5. *på prinsipielt grunnlag avklare om ordfører og kommunedirektør kan sitte i styrene for selskapene kommunen eier*

Av kommunestyrets vedtak ser vi at anbefalingene gjelder bare eierskapskontrollen. Saken til kommunestyret bygger på kontrollutvalgets sak, og det ser ut til at samme feil gjentar seg der.

Anbefalingene fra rapporten som gjelder forvaltningsrevisjonen var slik:

Selskapet bør sørge for at:

- selskapets styre utøver kontroll med at rutinene på innkjøpsområdet overholdes.
- styret gjennomgår selskapets risikoeksponering systematisk og regelmessig.
- avtaler om tjenesteytingen til kommunene blir formalisert.

Anbefalingene for forvaltningsrevisjonen

Disse anbefalingene ble fulgt opp av ordførerne mot styret i selskapets generalforsamling i 2022. På den bakgrunn legger vi frem det som kom frem der. Vedlagt følger generalforsamlingens protokoll fra 2022, se vedlegg 2, og et notat som ble presentert under selskapets generalforsamling, se vedlegg.

Daglig leder meldte til ordførerne om hvordan punktene er fulgt opp etter et styremøte i september 2022, se vedlegg:

1. Selskapets styre vedtok 21.09.2022 en ny strategi- og virksomhetsplan for Abakus AS (se vedlagt strategi- og virksomhetsplan for Abakus AS 2023 – 2024). Et av formålene med denne er at dette skal være et virkemiddel for intern styring og resultatoppfølging, og å sikre lovpålagt internkontroll.
2. Når det gjelder reviderte avtaler med kommunene så er styringsmålet at disse skal være signert innen 31.12.2022.
3. Når det gjelder internkontroll og selskapets risikoforhold så skal disse være gjennomgått og revidert innen 30.06.2023 og ytterligere systematisert innen 31.12.2023.
4. Videre har styret bedt om jevnlig og relevant rapportering fra daglig leder for å kunne følge opp styringsmålene.

Anbefalingene fra eierskapskontrollen

I kommunestyrets vedtak er det ikke gitt noen frist for når anbefalingene til eierskapskontrollen skal følges opp. Vi kan heller ikke se at det er gjort.

I tidligere sak om eierskapskontroll for Rendalen kommuneskoger (sak 1/25 den 3.mars 2025) er et av oppfølgingspunktene der at kommunen må få på plass en eierskapsmelding som bygger på de samme anbefalingene som her. Her ble det vedtatt at status for arbeidet med eierskapsmelding skulle legges frem for kontrollutvalget innen utgangen av mai 2026.

Vurdering og konklusjon

Kommunestyret vedtok ikke anbefalingene for forvaltningsrevisjon av Abakus, og av sakspapirene fra kontrollutvalget ser det ut til at det er uteglemt i vedtaket. Forvaltningsrevisjonen med anbefalinger er omtalt og beskrevet i saksfremlegget. Vi anbefaler derfor at kontrollutvalget følger opp dette siden det ser ut til at manglende vedtak beror på en feil.

Som saken viser, så ble oppfølgingspunktene fra forvaltningsrevisjonen fulgt opp av ordførerne i generalforsamlingen til Abakus i 2022. Det er satt inn tiltak i henhold til revisjonens anbefalinger, men endel av oppfølgingspunktene var i prosess. Det kan være en fordel at kontrollutvalget får innsikt i, og hvordan, anbefalingene for forvaltningsrevisjonen er fulgt opp når saken først er satt på sakskartet. Kontrollutvalget kan invitere daglig leder for selskapet til et møte for å informere om selskapet og oppfølgingen av forvaltningsrevisjonen og eierskapskontrollen.

Når det gjelder oppfølgingspunktene for eierskapskontrollen, så anbefaler vi at kommunedirektøren rapporterer om dette samtidig med rapportering etter eierskapskontroll for Rendalen kommuneskoger, altså innen utgangen av mai 2026.